

הבריה התיכון – המאחד את הכל

בפרשת השבוע אנו מתחילים בסדרת פרשיות העוסקות במלאכת הקמת המשכן וכליו. אחד העקרונות הראשונים המופיעים מיד בפתחת הפרשה היא האידיאל של בניית המשכן כגורם המאחד אל כלל העם היהודי.

העם מצווה להתנדב ולתת תרומה לשם השם כגורם עליון מרכזי ומאחד. המשכן ואחריו המקדש מכונים בשם "תלפיות" במשמעות – תל שכל הפיות מכוונים אליו. בתוך הפרטים על אופן הקמת המשכן מצווה משה "והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה" כלומר, במעטפת הכללית של המשכן ישנו בריח, מעין מקל ארוך המאגד ומאחד את כל חלקי המשכן ליחידה אחת שלמה. מהותו של הבריה הנ"ל מופיעה במדרש המעלה שתי סברות לגבי מקורו של אותו בריח. מקור מדרשי אחד טוען שהבריה נוצר מן האשל אשר נטע אברהם בבאר שבע ומקור שני סובר שהבריה נעשה מן המטה של יעקב שעלה עם ישראל מצרים. מה בין הגישות הללו לאור הבנתו של תפקיד הבריה כמאחד ומאגד?

אברהם אבינו, אב המון גויים, איש החסד הכללי המקובל על אנשי ביתו ועל החברה בתוכה הוא חי, נוטע אשל לרווחת הכלל וממנו נוצר הבריה. כמו רוצה המדרש לומר – הכח לאחד ולאגד את ישראל נעוץ בהשקעת הכוחות בעשיית חסד מביתו של האדם חוצה, נתינה כלפי חוץ ואינטראקציה עם החברה והסביבה בתוכה חי האדם.

יעקב אבינו, איש תם יושב אוהלים, מרוכז בבניית ביתו ומשפחתו פנימה. המטה שבידו מלווה אותו במסעותיו ותלאותיו הארוכים ומסמל את מסע חייו. יעקב אבינו משתדל להימנע מאינטראקציה עם העמים בתוכם הוא עובר וכשמפגשים מעין אלו קורים הם בדרך כלל שליליים (לבן הארמי, שכם, מצריים וכו') ומובילים את יעקב להתכוונן פנימה יותר ויותר כשכח המשפחתיות והתורה מהווים גורם מאחד מצידו. אם כן, מהמחלוקת בין המדרשים ניתן ללמוד כי ישנן דרכים שונות לאחד ולאגד את עם ישראל, בין אם זה בדרך החסד הגבוה ומיקוד המאמצים בנתינה כלפי חוץ ובין אם זה באופן של חיזוק המשפחתיות והכוחות הפנימיים בתוך החברה.

כך או כך, אותו בריח התיכון, אותו כח מאחד ומאגד את כל חלקי המשכן כמסמלים את כל חלקי עם ישראל, על אותו בריח מובא במסכת שבת (צח עמ' א) שרק בנס היה עומד...

שנזכה לנס האחדות והעמידה המשותפת.

שבת שלום